

Калиновская Ирина, Кушнерук Светлана. Проблемы стандартизации английской экомаркетинговой терминологии. Сегодня, в период развития науки, образования и производства, процессов интеграции, смежности наук, усиления процессов терминообразования и потока научной и технической информации, возрастает потребность в терминологических исследованиях. В статье речь идет о проблемах стандартизации терминологии, которая направлена на выбор терминологической нормы и ее утверждение как обязательного варианта, а также на устранение двусмысленности в общении, гармонизацию терминосистем, их интернационализации и унификации, чтобы новые термины были мотивированы и понятны всем отраслевым специалистам, а также для предотвращения излишних синонимов. Стандартизация английского экомаркетинговой терминологии еще не была объектом отдельного исследования. Проанализированы особенности английских экомаркетинговых терминов, которые препятствуют их стандартизации. Терминосистема экомаркетинга возникла на базе терминологий смежных дисциплин (экономики, экологии, маркетинга) и находится на этапе своего становления и развития. Она относится к терминологии промежуточного типа, характерных для описательных дисциплин, которые находятся между терминологиями теоретических отраслей знания и общеупотребительной лексики.

Ключевые слова: стандартизация, термин, терминосистема, терминообразование, общемаркетинговая терминология, экомаркетинговый термин.

Kalynovska Iryna, Kushneruk Svitlana. Standardization Problems of English Ecomarketing Terminology. Today, when we observe the development of science, education and production, integration processes, adjacent sciences, intensive term formation and the flow of scientific and technical information, the need for terminological research is increasing. Our article refers to the problem of terminology standardization, which is aimed at terminological norm choice and its adoption as an obligatory option and to eliminate ambiguity in communication, terminological harmonization, its internationalization and unification, so that new terms were motivated and understood by all industry professionals and to prevent unnecessary synonyms.

Standardization of English ecomarketing terminology has not yet been the subject of a separate study. We analyzed the features of English ecomarketing terms that prevent their standardization. Ecomarketing terminology arose at terminology related disciplines (economy, ecology, marketing) and is at the stage of its formation and development. It belongs to the intermediate type terminology specific to descriptive disciplines that are between the branches of theoretical knowledge and general vocabulary.

Key words: standardization, term, term system, term formation, general marketing terminology, ecomarketing term.

Стаття надійшла до редколегії
03.04.2015 р.

УДК:811.111'42

Марина Кізіль

Абревіатури та скорочення в сфері комп'ютерних технологій англійської мови

Стаття присвячена дослідженню комп'ютерних абревіатур і скорочень англійської мови. У статті також подано коротку характеристику історії появи та використання скорочених одиниць, з'ясовано їх базові диференціальні параметри, проаналізовано спільні та відмінні риси скорочень, абревіатур, акронімів, визначено їх роль у науково-технічних текстах англійської мови. Найбільш поширеними типами абревіатур, що застосовують у текстах комп'ютерної тематики, є ініціальні абревіатури чи буквені скорочення, контамінанти. Такі одиниці – засоби скорочення багатокомпонентних комп'ютерних термінів англійської мови. Абревіатури вказаної сфери розподіляють також на нетрадиційні (нестандартні), фразові та комбіновані. Нетрадиційними (нестандартними) є літерно-цифрові абревіатури, які широко використовують у віртуальному комунікативному просторі для оптимізації обміну та передачі інформації. Досягненню подібної мети сприяє також використання фразових абревіатур, що є засобами скорочення розмовних фраз і словосполучень. Комбіновані абревіатури поєднують у собі риси фразових і нетрадиційних абревіатур. Подальші дослідження вбачаємо в детальному аналізі структурно-семантичних характеристик абревіатур вищевказаної сфери англійської мови.

Ключові слова: абревіатура, акронім, контамінанта, комп'ютерний термін, літерно-цифровий, скорочення.

Постановка наукової проблеми та її значення. Бурхливий розвиток комп'ютерних технологій, який розпочався в США та інших країнах світу в другій половині XX століття, масове розповсюдження персональних комп'ютерів привнесли в англійську мову велику кількість спеціальних термінологічних одиниць, слів і виразів. Завдяки появі (1988 р.), розповсюдженню та популярності журналу «PC World» англійськомовні терміни, скорочення й аббревіатури сфери комп'ютерних технологій заповнили сторінки журналів і почали широко використовуватися у мовленні спеціалістів відповідної сфери [17, с. 34].

Скорочення та аббревіатури як засоби мовної та писемної економії, раціоналізації мовленнєвої діяльності, оптимізації мовотворчих процесів завжди були об'єктом зацікавлення лінгвістів. Дослідження механізмів скорочення слів та їх ролі у словотвірних процесах сучасної англійської мови вважається **актуальною проблемою** сучасного мовознавства і нині [14, с. 93].

Інтерес лінгвістів до вивчення англійськомовних комп'ютерних аббревіатур і скорочень невинний. Він визначається насамперед роллю цих одиниць у визначеній комунікативній сфері; їхньою кількістю, розмаїттям їх видів, структурних форм і значень. Проте чисельність типів комп'ютерних скорочень англійської мови, специфіка їх семантики, а саме еквівалентність у семантиці вихідних, похідних найменувань, – все це виявилось причиною різноманітних підходів до їх тлумачення, появи різних класифікацій цих одиниць.

Мета статті – систематизація та визначення основних типів англійськомовних скорочень сфери комп'ютерних технологій, а її **завдання** полягають у з'ясуванні історії появи та використання, диференціальних ознак понять «скорочення», «аббревіатура», «акронім»; виявленні ролі скорочених одиниць у формуванні підмови комп'ютерних технологій; наданні характеристики найпоширеніших типів скорочень та аббревіатур, що використовують у ній.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Аббревіатури чи скорочення з давніх-давен використовували на письмі всі народи. Метою їх застосування була економія місця на носії текстової інформації (бересті, керамічних табличках, пергаменті) та швидкість напису слів та виразів, що часто використовують. Так, наприклад, шляхом подібного написання римляни скорочували власні імена (*G.* – *Galius*, *Q.* – *Quintius*), а у подальшому й інші слова (*v.c.* – *vir clarissimus* – *ясновельможний чоловік*). Повторення однієї й тієї ж літери позначало множину, наприклад *vv. cc.* – *vir clarissimi*. Аббревіатури використовували також для скорочення одиниць міри та ваги. Римські юристи настільки часто зверталися в своєму писемному мовленні до скорочень, що врешті-решт було складено їх своди (*Notae iuris*) та правила написання скорочень, які дійшли до Середньовіччя [14, с. 22–29].

Скорочення застосовували й пізніше у писемному мовленні різних сфер, зокрема в медицині, мистецтві, науці та техніці. Проте найбільша кількість скорочень з'явилася внаслідок науково-технічної революції середини XX століття. Саме прогрес науки і техніки спричинив появу великої кількості термінологічної лексики, а необхідність постійного обміну інформацією спровокувала розповсюдження скорочень різних типів термінологічних й інших одиниць.

Скорочення та аббревіатури почали активно досліджувати лінгвісти ще в XX столітті. Загальна лінгвістична наукова думка оперує нині здебільшого поняттям «скорочення», визначаючи її як «спосіб словотворення», проте лексична одиниця за цим механізмом не утворюється [4, с. 23]. Фактично, виникає тільки нова форма, що абсорбує в себе значення всієї вихідної одиниці. За визначенням скорочення – ширше поняття, ніж акронім або аббревіатура. Скорочення – це такий спосіб словотвору, сутність якого полягає у відсіканні частини основи, що або збігається зі словом, або становить собою словосполучення, об'єднане загальним змістом [4, с. 25]. Скорочення прийнято класифікувати на лексичні й графічні. Скорочувати можна будь-які фрагменти слова незалежно від морфемних меж.

Аббревіатури – складноскорочені слова, утворені з перших літер або з інших частин слів, що входять до складу назви чи поняття. Вживаються вони в усній і писемній мові [14, с. 31]. Основним завданням створення аббревіатури постає економія мовних засобів, отже при вимові аббревіатура за часом звучання приблизно в п'ять разів коротше ніж відповідне їй поняття, а при написанні така економія ще більше вагома [17, с. 33].

Абревіатури називають також акронімами (від грец. *ἀκρός* – «найвищий, крайній» та *ὄνυμος* – «ім'я»). Абревіатури належать до лексичних скорочень, їх розподіляють на звуковербальні абревіатури й акроніми. Акронім – скорочення, фонетична структура якого збігається з фонетичною структурою загальноживаних слів. Для утворення акронімів використовують частини слів, що входять до складу початкових термінологічних слів або корелят [4, с. 24], наприклад: *CPS (computer programs standardization)* – стандартизація комп'ютерних програм.

Скорочення та абревіатури – одна з типологічних ознак науково-технічних текстів. Скорочення й абревіація завжди були продуктивним способом творення комп'ютерних інноваційних одиниць, велика кількість яких входить нині в словники комп'ютерних термінів, зокрема: *BIOS – basic input/output system*; *CMOS – Complementary-symmetry/metal-oxide semiconductor*; *DVI – Digital Visual Interface*; *IMAP – Internet Message Access Protocol*; *ROM – Read Only Memory*; *RAM – Random Access Memory*; *SIP – Single In-line Package*; *SDLC – Synchronous Data Link Control* [20, с. 27–198].

Як свідчать приклади, визначені одиниці є засобами скорочення англomовних багатокомпонентних комп'ютерних термінів. Їх використання у текстах відповідної тематики зумовлено чинником економії мовних засобів, оптимізації і раціоналізації передачі та сприйняття інформації. Хоча процес утворення скорочених форм термінологічних одиниць характерний для сучасного рівня розвитку науково-технічної термінології, тенденція до утворення різного роду скорочень найбільш помітна в англійській мові науково-технічної літератури. Це можна пояснити історично сформованим прагненням англійської мови до економії мовних засобів, які виявлялися раніше у втраті флексій, бажаному вживанні одно- чи двоскладових слів, скорочених граматичних форм тощо.

Особливістю сучасних науково-технічних і науково-популярних текстів із проблем комп'ютерних технологій є те, що абревіатури, які використовують у них, позначають не лише спеціальні комп'ютерні терміни, але і більш широко вживані словосполучення, зокрема: *PC – personal computer*; *IRC – Internet Relay Chat*; *WAN – Wide Area Network* тощо.

На сьогодні у науковій лінгвістичній літературі все частіше порушують питання про те, які саме комп'ютерні абревіатури найбільш вживані та широко розповсюджені [4, с. 32; 13, с. 44].

Розглянемо найбільш поширені типи відповідних абревіатур, спираючись на результати досліджень науковців, які вивчають це питання:

– ініціальні абревіатури або буквені скорочення (алфаветизми) [4, с. 33], наприклад: *HTTP – Hyper Text Transfer Protocol*; *OS – operational system*; *DB/db – data base*. До них долучають акроніми, омонімічні словам загальнолітературної мови [13, с. 48]. Цей тип є специфічним для творення англійських комп'ютерних термінів, оскільки такі одиниці за своїм графічним і фонетичним оформленням збігаються із загальнолітературними словами, наприклад: *CAT – Computer-Aided Tomography*, *CASE – Computer-Aided Software Engineering*; *MAN – Metropolitan Area Network*; *ROSE – Remote Operations Service Element* [19, с. 22–180].

Ініціальні абревіатури також дуже широко використовують у англomовних текстах визначеної сфери. Так, наприклад, до ініціальних абревіатур С. І. Володькова відносить усічення, гібриди, контрактури [4, с. 37–39]. П. Андерсен характеризує цей тип абревіатур як буквеноскладові скорочення [13, с. 27]. Науковець демонструє ряд цікавих прикладів, коли цілі склади вихідних одиниць потрапляють до усіченої структури, зокрема: *ADMD – Administration Management Domain*, *ESCON – Enterprise System CONnection*, *DEMARc – Distributed Enterprise Management ARChitecture*;

– тип усічених утворень, за яким створено терміни: *bit (Binary + digiT)*, *rlogin (Remote+LOGIN)*, *abend (ABnormal+END)*;

– контаміанти, тобто терміни, що утворилися внаслідок злиття структурних елементів двох мовних одиниць на базі їх структурної подібності чи тотожності, функційної чи семантичної близькості (*netiquette – net «мережа» + etiquette етикет*, *scalability – scale «масштаб» + ability «здатність»*, *botnet – robot «робот» + net «мережа»*) [13, с. 28–32].

Натомість І. С. Белікова пропонує класифікувати абревіатури на нетрадиційні (нестандартні) та фразові та комбіновані [3, с. 24]. До нетрадиційних або нестандартних вона відносить абревіатури, в яких замість перших букв слів, від яких вони утворені, використовують цифри і/або букви, вимова яких збігається в англійській мові з вимовою певних слів у словосполученні. Науковець виокремлює

два основні види використання скорочених форм: аббревіація та «літерно-цифрова» аббревіація [3, с. 26]. Літерно-цифрові аббревіатури позначають насамперед види діяльності, що здійснює людина у віртуальній реальності, бізнес-стосунки, економічні транзакції та інше, зокрема: *B2C* (*business-to-consumer* – «бізнес-бізнес»), *B2B2C* (*business-to-business-to-consumer* – «бізнес-бізнес-споживач»), *C2C* (*consumer-to-consumer* – «споживач-споживач») [20, с. 28–45].

Широкого розповсюдження у віртуальному комунікативному просторі набули й літерно-цифрові аббревіатури-паттерни, наприклад: *4* – *For*, *4Ever*, *Any1* – *Anyone*, *Xtra*, *Xpress*, *2L8* – *Too Late*, *B4N* – *Bye For Now*, *BBL8R* – *Be Back Later*, *L33T* – *Elite*, *NE1* – *Anyone*, *W8* – *Wait*, *W8N* – *Waiting*. Використання таких аббревіатур прискорює набір тексту, сприяє швидкому темпу передачі та отримання інформації. Присутність цифрового дезигнанту в визначених одиницях свідчить про цифрову природу підмови комп'ютерних технологій.

Комбінованими аббревіатурами І. С. Белікова пропонує називати поєднання фразових і нетрадиційних аббревіатур, тобто у фразових аббревіатурах замість перших літер деяких або всіх слів використовують цифри і/або букви, їхня вимова збігається в англійській мові з вимовою певних слів, наприклад: *U* замість *you*, *4* (*four*) замість *for*, як у реченні *W84M* – *Wait for me* [1, с. 68].

Фразовими аббревіатурами широко вживаних розмовних фраз і словосполучень є, зокрема, такі: *AAMOF* (*As A Matter Of Fact*); *GON* (*God Only Knows*); *IMHO* (*In My Humble Opinion*); *TTYL* (*Talk To You Later*); *TYVM* (*Thank You Very Much*); *DIAFYO* – *Did I Ask For Your Opinion?* *GMAB* – *Give Me A Break*; *GMTA* – *Great Minds Think Alike*; *HAND* – *Have A Nice Day*; *LMK* – *Let Me Know*; *MLNW* – *Make Love Not War*; *NSD* – *Never Say Die*; *OV* – *Opinions Vary*; *PMFJI* – *Pardon Me For Jumping In*; *RIP* – *Rest In Peace*; *RTM* – *Read The Manual*; *RYS* – *Read Your Screen*; *TBYB* – *Try Before You Buy*; *TFTI* – *Thanks For The Information*; *TFTT* – *Thanks For The Thought*; *WYSIWYG* – *What You See Is What You Get*; *YHNWOK* – *You Have No Way Of Knowing*; *YW* – *You're Welcome*.

Із наведених прикладів стає зрозумілим, що серед визначених скорочених речень трапляються команди для користувачів (*RTM*, *RYS*); поради (*MLNW*, *NSD*, *TBYB*); прохання (*GMAB*, *LMK*), подяка (*TFTI*, *TFTT*), побажання (*HAND*, *RIP*). Деякі аббревіатури становлять собою зашифровані крилаті вирази: *GMTA*, *MLNW*, *OV*.

І. Белікова також надає класифікацію речень та їхніх частин, від яких можна утворити фразові та комбіновані аббревіатури:

– розповідні, спонукальні, окличні, питальні (*YIU* – *Yes, I understand* – *Так, я зрозумів*, *AYT* – *Are you there?* – *Ви/ми тут (на місці)?* *BYKT* – *But you know that ...* – *Але ви знаєте, що ...*; *HTH* – *Hope that helps!* – *Сподіваюся, це допоможе!* *GTSY* – *Glad to see you.* – *Радий вас бачити*; *WB* – *Welcome back* – *Ласкаво просимо, приєднуйтеся*, *HAGO* – *Have a good one* – *Усього доброго*, *TYVM* – *Thank you very much* – *Дуже дякую*);

– частини складносурядних або складнопідрядних речень (*IIRC* – *If I remember correctly ...* – *Якщо я точно пам'ятаю ...* . *Якщо мені не зраджує пам'ять*);

– скорочені варіанти розповідного чи питального речення (*BBL* – [*ll*] *Be back later.* – *Повернуся пізніше; ще повернуся*) [3, с. 30–31].

Абревіатурами, що широко використовують нині під час спілкуванні через мережу Інтернет, є також такі: *GAL* – *Get A Life*; *JAM* – *Just A Minute*; *HAND* – *Have A Nice Day*; *TGIM* – *Thank's God it's Monday*; *NOTE* – *Not over there, either*; *BANANA* – *Build Absolutely Nothing Anywhere Near Anything*. Деякі з визначених аббревіатур переходять в усне мовлення, а потім здобувають потенційну можливість бути включеними до одиниць загального вжитку.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Отже, поява та широке розповсюдження комп'ютерних скорочень та аббревіатур англійської мови зумовлена природною реакцією на збільшення числа багатоконпонентних термінологічних словосполучень у визначеній сфері, використання яких викликає ускладнення в процесі професійного спілкування. Саме тому велика кількість подібних термінів має скорочені форми, що застосовують фахівці відповідної сфери. Оптимізації процесу спілкування звичайних користувачів комп'ютера, економії мовних засобів та раціоналізації ними передачі та сприйняття інформації сприяє також уживання фразових та комбінованих аббревіатур, зокрема літерно-цифрової аббревіації. Перспективу подальших досліджень вбачаємо в аналізі семантичних і структурних характеристик скорочень та аббревіацій сфери комп'ютерних технологій англійської мови.

Джерела та література

1. Алиева Г. Н. Что скрывают аббревиатуры? / Г. Н. Алиева // Русская речь. – 2003. – № 5. – С. 69–70.
2. Балюта Е. Г. Лінгвістична характеристика комп'ютерної терміносистеми англійської мови / Е. Г. Балюта // Вісн. Запоріз. держ. ун-ту. Серія : Філологічні науки. – Запоріжжя, 2001. – № 3. – С. 15–17.
3. Беликова И. С. Особенности образования терминов-неологизмов в подъязыке компьютерной техники : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / И. С. Беликова. – Омск, 2004. – 164 с.
4. Володькова С. И. Проблемы сокращений терминологических единиц в подъязыке информатики английского языка : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / С. И. Володькова. – Омск, 2011. – 182 с.
5. Дюжикова Е. А. Аббревиация сравнительно со словосложением: структура и семантика (на материале современного английского языка) : автореф. дис. ... д-ра филол. наук / Е. А. Дюжикова. – М., 1997. – 50 с.
6. Єнікєєва С. М. Скорочення слова як механізм формотворення та словотворення в сучасній англійській мові / С. М. Єнікєєва // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. – Житомир, 2006. – Вип. 27. – С. 93–102.
7. Котов В. А. Лингвистические проблемы научно-технической терминологии / В. А. Котов. – М. : Наука, 1985. – 289 с.
8. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии: Вопросы теории и методики / Д. С. Лотте. – М., 1961. – 158 с.
9. Синдега Р. Способи утворення англословної комп'ютерної лексики / Р. Синдега // Вісн. Львів. нац. ун-ту. Серія «Іноземні мови». – Львів : Видав. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка. – 2010. – Вип. 17. – С. 47–51.
10. Юхмина Е. Е. Адаптация англоязычных компьютерных терминов к лексической системе русского языка : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Е. Е. Юхмина. – Челябинск, 2009. – 178 с.
11. Adams V. An Introduction to Modern English Word-Formation / V. Adams. – London : Longman, 1973. – 230 p.
12. Andersen P. B. A Theory of Computer Semiotics / P. B. Andersen. – New York : Cambridge University Press, 1997. – 448 p.
13. Felber H. Terminology Manual / H. Felber. – Paris : UNESCO, Infoerterm, 1984. – Vol. XXI. – 426 p.
14. Marchand H. The Categories and Types of Present Day English Word-Formation / H. Marchand. – Wiesbaden : Otto Harassowitz, 1969. – 379 p.
15. Szadyko S. Аббревиация в специальных языках (на материале русского языка) / S. Szadyko // Komunikacja specjalistyczna. Linguodidactica : Т. X. – Warszawa, 2006. – 245 s.
16. Turski W. Nie samą informatyką / Władysław Turski. – Warszawa : PIW, 1980. – 210 s.
17. Zmarzer W. Teoretyczne podstawy terminologii / W. Zmarzer – Warszawa : WLSiFW, 2001.
18. Downing D. Dictionary of computer and Internet terms / D. Downing. – 10th ed. – Covington : Melody Mauldin Covington, 2009. – 554 p.
19. IBM Dictionary of Computing. – New York : McGraw-Hill, Inc, 1993. – 670 p.
20. Preface // Oxford Dictionary of Abbreviations. – Oxford : Oxford University Press, 1996. – 397 p.

Кизиль Марина. Аббревиатуры и сокращения в сфере компьютерных технологий английского языка. Статья посвящена исследованию компьютерных аббревиатур и сокращений английского языка. В статье также дается короткая характеристика истории появления и использования сокращенных единиц, выясняются их базовые дифференциальные характеристики, анализируются общие и отличительные черты сокращений, аббревиатур, акронимов, определяется их роль в научно-технических текстах английского языка. Наиболее распространенными типами аббревиатур, которые используются в текстах компьютерной тематики, являются инициальные аббревиатуры или буквенные сокращения, контаминанты. Такие единицы являются средствами сокращения многокомпонентных компьютерных терминов английского языка. Аббревиатуры указанной сферы распределяются также на нетрадиционные (нестандартные), фразовые и комбинированные. Нетрадиционными (нестандартными) являются буквенно-цифровые аббревиатуры, которые широко используются в виртуальном коммуникативном пространстве с целью оптимизации обмена и передачи информации. Достижению подобной цели способствует также использование фразовых аббревиатур, которые являются средствами сокращения разговорных фраз и словосочетаний. Комбинированные аббревиатуры объединяют в себе черты фразовых и нетрадиционных аббревиатур. Дальнейшие исследования усматриваем в детальном анализе структурно-семантических характеристик аббревиатур вышеуказанной сферы английского языка.

Ключевые слова: аббревиатура, акроним, контаминанта, компьютерный термин, буквенно-цифровой, сокращение.

Kizil Maryna. Abbreviations and Shortenings in the Sphere of Computer Technologies of the English Language. The article is devoted to the investigation of computer abbreviations and shortenings of the English language. The brief characteristic of the history of emergence and usage of shortened units is also given in the article.

Common and distinctive features of shortenings, abbreviations and acronyms as well as their role in the scientific and technical texts of the English language are revealed in it. The most common types of abbreviations used in the texts on the computer issues are initial abbreviations or alphabetic shortenings and contaminations. Such units are considered to be the means of shortening of the compound computer terms in the English language. Abbreviations of the mentioned sphere are also subdivided into non-traditional (non-standard), phrasal and combined. Non-traditional (non-standard) are alpha-numeric abbreviations widely used in the sphere of virtual communication with the aim of optimization of information exchange. The usage of phrasal abbreviations that are means of shortening of colloquial phrases and word combinations, also contributes to this aim achievement. Combined abbreviations share features of phrasal and nontraditional abbreviations. Further research lies in the detailed analysis of structural and semantic features of the abbreviations in the abovementioned sphere of the English language.

Key words: abbreviation, acronym, contamination, computer term, alpha-numeric, shortening.

Стаття надійшла до редколегії
01.04.2015 р.

УДК 796.342.001.4

Оксана Коваль

Термінологія тенісу як системно-структурне утворення

У статті проаналізовано термінологію тенісу як систему назв, понять, що функціонують у сфері спорту. Термінологію як стихійно складену сукупність термінів визначено джерелом для свідомого формування терміносистеми. У рамках дослідження спортивної термінології сфери тенісу розглянуто термінополе як сферу існування терміна, в межах якої він володіє всіма характерними для нього ознаками. У термінологічному полі тенісу виокремлено такі мікрополя, як *tennis technology*, *tennis strategy* та *competition*, до яких належать тематичні поля. Термінологічне поле розглядається як ієрархічно упорядкована структура, у якій є чіткий зв'язок між терміноелементами на основі їхніх дефініцій. Аналіз смислових зв'язків між одиницями терміносистеми засвідчив, що терміни всередині терміносистеми пов'язані спільними тематичними поняттями на основі родовидових зв'язків. Відношення між поняттями, що забезпечують системність термінології, поділено на логічні та онтологічні. Логічні відношення подібності ґрунтуються на внутрішніх семантичних зв'язках між окремими властивостями та якостями. Такі відношення між поняттями названо ієрархічними. Онтологічні відношення охоплюють також зв'язки суміжності у просторі і часі та кореляції типу «матеріал – продукт».

Ключові слова: терміносистема тенісу, термінополе, дефініція понять, терміносфера, мікрополе, ієрархія понять, ієрархічні відношення.

Постановка наукової проблеми та її значення. Термінологія тенісу як система назв і понять, що функціонують у сфері спорту, є вагомою частиною словникового складу національної мови, оскільки саме лексичні одиниці загальноживаної мови слугують мовним субстратом для термінів цього виду спорту. Слід зазначити, що термінологія тенісу розвивається разом зі свідомою діяльністю людини і формується з розвитком гри, тому очевидний тісний зв'язок термінології тенісу та теорії, що поповнює її новими поняттями.

Зазначимо, що випадкового накопичення термінів, які не пов'язані системно, не має жодна галузь чи сфера науки, оскільки в кожній із них предмети та ознаки пов'язані та системно організовані. Акцентуємо на термінології тенісу як на джерелі створення терміносистеми, проте для повноцінної системи потрібно додати дефініції понять, підібрати терміни, що адекватно виражають поняття, і впорядкувати терміносистему, щоб кожному терміну відповідало одне поняття. Отже, такий підхід засвідчує штучність терміносистем та природний характер термінологій. З огляду на це наголошуємо на важливості термінологій, вивчення яких потрібне для того, щоб зрозуміти сутність та визначити роль у термінознавстві.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Розвиток термінології – це постійний процес, відображений у наукових працях та спеціальних словниках. У дослідженні природи терміна особливої уваги